

Izbori izazvali politicki metez

Author: [Janez Kovac](#)

Nacionalisticke partije u Bosni rastrzane su unutrasnim sukobima, zbog neubedljivih rezultata na nedavnim izborima.

Nacionalisticke stranke u Bosni suocavaju se sa velikim promenama i neugodnim politickim kompromisima u svetlu proslomesečnih lokalnih izbora.

U okviru Federacije BiH, vladajuca muslimanska partija, Stranka demokratske akcije (SDA), kao i Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) rascepljene su borbama za vlast. U prvoj stranci ekstremisti osvajaju poene, dok u potonjoj, umereni politicari postaju sve snazniji.

U Republici Srpskoj (RS), pobedonosna Srpska demokratska partija (SDS), na cijem se celu nekada nalazio glavni optuzenik za ratne zlocine, Radovan Karadzic, morace da vlada u koaliciji sa umerenim partijama u mnogim opstinama.

Iako su muslimanske, hrvatske i srpske partije trijumfovale u vise od dve trecine bosanskih opstina, njihov deo glasova znacajno je smanjen. Partija nekadasnjeg predsednika RS, Biljane Plavsic, prosla je tako lose da su ona i sest visih zvanicnika ove partije podneli ostavke.

Umerene partije su u medjuvremenu dobile znatan broj glasova, a najimpresivniji rezultat postigli su socijaldemokrati koji su pobedili u tri najveća bosanska grada i dobro prošli na teritorijama pod kontrolom Hrvata i Srba.

Politicki metez unutar SDA dostigao je vrhunac proslog petka kada su predsednik Federacije, Ejup Ganic, i tri kantonalna guvernera morali podneti ostavke posto im je izglasano nepoverenje.

Ove ostavke ukazuju na to da ekstremisti pobjeduju u ovoj partiji, koja u poslednjih deset godina gajila relativno umerenu nacionalisticku liniju.

Hasan Cengic, jedan od celnika SDA iz centralne Bosne, verovatno je jedan od vodja ekstremnog krila. On se nedavno usudio da nagovesti da bi predsednik SDA, Alija Izetbegovic trebalo da snosi deo odgovornost za lose izborne rezultate ove partije. Do pre nekoliko meseci, do ovakvog izazova ne bi moglo ni doći.

Sve veci uticaj ekstremista uzdrmao je umereno krilo ove partije. Jedan od najpopularnijih SDA lidera, Safet Orucevic, gradonacelnik Mostara, podneo je ostavku na sve partijske funkcije i izjavio da ce u buducnosti saradjivati sa umerenim bosanskim politicarima.

Vec pogodjena izbornim porazom sestrinske partije u Hrvatskoj pocetkom ove godine, HDZ je bila toliko uznemirena losim prognozama bosanskih izbora da je njen predsednik Ante Jelavic otpustio vise od 30 korumpiranih lokalnih HDZ-ovaca, jos u vreme prebrojavanja glasova.

Ovaj potez deo je vec najavljene namere da se ova partija centralizuje. Tesko je reci da li ce u tome uspeti jer ekstremisti odbijaju da prihvate otkaze. Jelavic, medjutim, ne pokazuje da posustaje.

Proslog petka, bivši potpredsednik bosanskog parlamenta, Neven Tomic, jedan od najboljih tehnoqrata umerenog krila ove partije, nominovan je za jedinog kandidata ove partije na mesto gradonacelnika Mostara.

U RS, izborna pobeda SDS na prvi pogled nagovestavala je povratak ekstremnog srpskog nacionalizma. Medjutim, tesna saradnja sa umerenim srpskim partijama u mnogim delovima entiteta obuzdace radikalne elemente ove partije.

Ima nagovestaja da je SDS spremna da odigra progresivniju ulogu u bosanskoj politici. Ova partja poslednjih godina nastoji da preispita svoj ekstremni imidz.

Zaista, zapadne diplomate, koje su se nedavno susrele sa SDS rukovodstvom da bi ga upozorile su da ne ometa mirovni proces, bile su prijatno iznenadjene konstruktivnim i zrelim stavom ove partije.

Jasno je da su umereni politicari postigli znacajan uspeh i da ce imati veceg uticaja u vodjenju zemlje, iako su lokalni izbori doneli pobedu nacionalistickim partijama.

Janez Kovac je redovni dopisnik IWPR.

Location: [Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/izbori-izazvali-politicki-metez>